

Ders okuyan kişilerde bulunması gereken vasıflar nelerdir? Salahiyet, ehliyet, takva, ihlas, vukufiyet gibi manevi şartları da içeren bilgiler verir misiniz? Külliyyatı kaç defa bitirmek gerekir?

Ders okumak için, Külliyyat'ın tamamına vâkıf olmak şart değil ve biz "*Külliyyatı şu kadar bitirmek lazım*" diye bir sayı veremiyoruz. Kişi bir konuya birkaç yönden ciddi bir hazırlık yaparak ders okuyabilir. Bu noktada tabi umumi derslerle, semt veya ev derslerini aynı kategoride değerlendirmek doğru olmaz. Umumi derslerde özellikle aşağıdaki tavsiyelere azami dikkat edilmesi münasip olur kanaatindeyiz.

Ders Okuyan Kişi Bakımından

1. Muhatap dış görünüşe kıymet verdiği için kılık kıyafet düzenli, saç sakal temiz ve bakımlı olmalı,
2. Ders yapacak kişinin, itimat edilir kimselerden olmasına dikkat edilmeli,
3. İbadet, ahlak ve fazilette örnek ve Risale-i Nur'a vâkıf olmalı, hiç olmazsa okuduğu konuya vâkıf olmalı,
4. **Çok tok, çok aç, çok uykusuz ve yorgun olarak ders yapılmamalı,**
5. Ders yaparken abdestli olmaya dikkat etmeli, derse başlamadan ilticakârane bir hal ve dua ile başlamalı,
6. Ders yapılacak konu hakkında bilgi verilmeli,
7. Okunacak ders hakkında kısaca bilgi verilerek okunacak bahse dikkat çekilmeli,
8. Ders yapan, cemaati takip ve kontrol etmeli,
9. Sohbet sırasında sadece bir tarafa yönelmeyip, cemaatin tümüne hitap edilmeli,
10. **Sohbet esnasında muhtemel ani gelişmelere (sohbete katılan herhangi birinin okunan mevzua itiraz etmesi gibi) hazırlıklı olunmalı,**
11. Mütebessim, halim-selim olmalı ve kavli-leyyin ile hitap etmeli,
12. İşlenen konuda geçen *Arapça, Farsça ve Osmanlıca tabirlere* önceden hazırlanmalı, ibarelerin Türkçe karşılığı ifade edilmeli,

-
13. Mütevazı bir şekilde oturmalı, duruşu edep ve hürmet telkin etmeli, ayaklar uzatılmamalı, ayak ayak üstüne atılmamalı,
 14. Ders okuyan kişi, şahsi hayatında günahlardan çekinmeli, tövbe istiğfar etmeli, mümkün ise dersten evvel iki rekât namaz kılıp Rabbimize iltica etmeli, yapılan işin Peygamberimiz (asm)'in tebliğ sünnetine ittiba olduğunu düşünmeli,
 15. Gazete gibi okumamalı, okurken nefisini muhatap almalı,
 16. Ders yaparken, temsil ve hakikatler özetlenmeli,
 17. Ders okuyan cemaatin gözüne bakarak, kalbine hitap etmeli,
 18. Cemaat, uyanık ve canlı tutulmalı,
 19. Ders; cemaatin akıl, kalp, ruh, hissiyat ve latifelerini doyurucu bir şekilde olmalı.

Zaman Bakımından

1. Ders süresi mümkün olduğunca kırk beş dakikayı geçmemeli,
2. Dersin başlama saati belli olmalı, ders tespit edilen saatte başlamalı ve o saate göre cemaatin toplanma zamanı beklenmeli,
3. Uzun dersler, dikkati dağıtıp istifadeyi azalttığından, gerekirse derse ara verilmeli ve iki ders yapılmalı,
4. İlk ders **kırk beş dakika** yapılmalı on beş dakika ara verilmeli. İkinci ders yirmi dakika lahika veya müdafaalardan yapılmalı,

Konu Bakımından

1. **İşlenecek konu mukteza-yı hâle göre, cemaatin durumu dikkate alınarak seçilmeli, tefeül edilmemeli,**
2. Cemaatin ekserisinin seviyesi göz önüne alınarak ders yapılmalı,
3. Mübarek gün ve gecelerde, derse başlamadan evvel o gün ve gecelerin ehemmiyetine işaret eden âyet ve hadisler nakledilmeli, o gece ve günlerle alakalı ders yapılmalı,
4. Televizyon (belgeseller, müspet-menfi haberler) ve gazetelerden nakil yapılmamalı, bunlarla ilgili hatıralara yer verilmemeli,
5. Derslerde izaha yönelik ifadeler Risale-i Nur'un kutsiyetine zarar verecek şekilde

olmamalı, argo kelimeler kullanılmamalı, **ders** izahın gölgesinde kalmamalı,

6. İşlenecek konuya önceden hazırlanılmalı. Âyet, hadis ve terkipler doğru okunup, güzel telaffuz edilmeli,

7. Ders yaparken umumun anlayamayacağı kelimeler kullanılmadığı gibi, umumu ilgilendirmeyen ve ekseriyetin uzak olduğu bahislerden de ders yapılmamalı,

8. **Derslere besmele, hamd ve salâvatla başlamalı.** Ders ehliyetli bir kişinin Kur'an-ı Kerim okuması ile bitirilmeli,

9. Derslerin lüzumsuz uzatılmasından kaçınılmalı,

10. **Meşrep ve meslekle ilgili hususi mevzuular umumi derslerde okunmamalı,**

11. Dersler nasihat veya vaaz şeklinde, talebeye ders verir gibi olmamalı; sohbet şeklinde iltifatla olmalıdır,

12. **Ders esnasında dinleyenlere kesinlikle soru sorulmamalı, onları mahcup edici davranışlardan kaçınılmalı,**

13. Afakî örnekler verilmemeli, kafamızdaki örnekler veya şahsi malumat verme yerine, okunan mevzuu izah edilmeli,

14. Ders konusunun çeşitli müdahalelerle dağıtılmasına fırsat verilmemeli, uygun bir üslupla geçirilmelidir,

15. Konu edilen mevzuu işlendikten sonra iman ve istikamet noktasında, *bahsin ehemmiyetine iştaretle, Risale-i Nur'un okunması teşvik edilmeli.*

16. Cemaatimizi meşgul eden soru ve fikirler Risale-i Nur'un kutsiyetine zarar vermeyecek şekilde izah edilmeli, *ders münazara şekline sokulmamalı.*

Mekân Bakımından

1. Ders yapılacak mekân; ferah, temiz ve aydınlık olmalı, ders yapılmadan önce havalandırılmalı,

2. Dersler izdihamdan uzak tutulmalı; kalabalık yerler bölünerek, cemaat bölgelere dağıtılmalı,

3. Ders kürsüsü salonu her açıdan görebilecek bir konumda olmalı,

4. Ses düzeni eksiksiz olmalı,

5. Dersten önce ders kürsüsünde bir takım Külliyyat, küçük kitaplar, bir Kur'an-ı Kerim ve Cevşen olmalı. Su, peçete gibi ihtiyaçlar bulundurulmalı,

6. Beklenmeyen durum ve ihtiyaçlar düşünülerek, arkadan bir kişi ders yapanla devamlı irtibatlı bulunmalı,

7. Yaşlı, hasta ve büyüklere yer verilmeli,

8. Ders okuyan kişinin sağında ve solunda oturan kişilerin, müteyakkız kimselerden (*uyuklamayan*) olmasına dikkat edilmeli,

9. Cemaatin ders okuyan kişiye yakın oturması temin edilmeli ve bu hususta Peygamber Efendimiz (asm)'in hadis-i şerifi(1) hatırlatılmalı,

10. Ehl-i hizmetin sohbet salonunun her tarafına dağılarak, yeni insanlarla tanışması ve misafirlerin derse devamları sağlanmalı,

11. Cemaatin sırtı giriş kapısına doğru olmalı,

12. Cep telefonları kapatılmalı veya sessize alınmalı,

13. Ders okunurken gelenler selam vermemeli,

14. Yeni icat edilen kelimeler kullanılmamalı...

Dipnot:

(1) bk. "**Bir alimin önünde veya ilim meclislerinde oturduğunuzda, onlara yaklaşın ve birbirinize yakın oturun. Cahiliye ehlinin yaptığı gibi dağınık oturmayın.**" [Ravi: Hz. Ebû Hüreyre (r.a.), Ramuz el-Ehadis s.41]